

باسم‌ تعالیٰ

جزوه درس به درس دین و زندگی (۲)، پایه یازدهم

صفحه	درس سوم: «معجزه جاویدان»	ردیف
۳۳	هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شد، برای این‌که مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، چه کاری را انجام می‌داد؟ پاسخ: کارهای خارق العاده انجام می‌داد که هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند، قادر به انجام آن‌ها نبود.	۱
۳۳	قرآن‌گریم، کارهای خارق العاده‌ای که پیامبران از طرف خداوند برای اثبات نبوت خویش انجام می‌داند چه می‌نامد و اندیشمندان اسلامی، آن را چه می‌نامند؟ پاسخ: آیت {یعنی، نشانه و علامت نبوت} – معجزه	۲
۳۴	چرا اندیشمندان اسلامی، «آیت» را «معجزه» می‌نامیدند؟ پاسخ: زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد را در انجام این امور، آشکار می‌سازد.	۳
۳۴	معجزه آخرین پیامبرالله‌ی که می‌خواهد از جانب خداوند برای همه زمان‌ها، پیامبر باشد، باید چگونه باشد؟ پاسخ: (۱) مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند. (۲) آیندگان هم، معجزه بودن آن را تأیید کنند.	۴
۳۴	خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن‌گریم شک دارند، چه پیشنهادی کرده است؟ توضیح دهید. پاسخ: تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای این‌که عجز و ناتوانی آن‌ها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آن‌ها داده است.	۵
۳۴	با توجه به آیه شریفه «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةٍ مُّثِلِهِ» به سوالات زیر پاسخ دهید: ۱- موضوع آیه چیست؟ پاسخ: دومین پیشنهاد خداوند، به کسانی که در الهی بودن قرآن شک دارند. ۲- پیشنهاد خداوند، چه بود؟ پاسخ: این که اگر در الهی بودن قرآن شک دارند، سوره‌ای همانند قرآن بیاورند. ۳- آیا کسانی که در الهی بودن قرآن، شک داشتند؛ موفق به آوردن سوره‌ای مثل قرآن شدند؟ پاسخ: همان‌طور که قبلاً نیز <u>نتوانسته</u> بودند، ده سوره مثل سوره‌های قرآن بیاورند، این بار هم <u>نتوانستند</u> . (خیر) ۴- چرا خداوند، ابتدا پیشنهاد داد ۱۰ سوره بیاورند و سپس پیشنهاد داد، یک سوره بیاورند؟ پاسخ: در مورد اولی خواست «عجز و ناتوانی آن‌ها» را نشان دهد. و در مورد دومی، خواست «نهایت عجز و ناتوانی آنان را اثبات کند.»	۶

۳۴ و ۳۵	<p>آیه شریفه: « قُل لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِيَعْصِي طَهِيرًا » بر کدام موضوع تأکید می‌کند؟ بنویسید. پاسخ: اگر تمامی جن و انس جمع شوند تا همانند قرآن را بیاورند، نمی‌توانند، هر چند پشتیبان هم باشند. (ناتوانی جن و انس در آوردن همانند قرآن)</p>	۷
۳۵	<p>آسان توین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، چیست؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. از روزی که قرآن کریم دعوت به مبارزه را اعلام کرده است، بیش از چهارده قرن می‌گذرد و این دعوت همچنان ادامه دارد. مخالفان سر سخت اسلام از همان ابتدای نزول این کتاب الهی، تاکنون در این باره تلاش بسیاری کرده‌اند تا عظمت قرآن را زیر سوال ببرند، اما نتوانسته‌اند سوره‌ای به اندازه سوره « کوثر » بیاورند که اندیشمندان و متخصصان زمان، برابری آن را با سوره‌ای از قرآن بپذیرند.</p>	۸
۳۵	<p>آیا مخالفان غیرالهی بودن قرآن کریم، برای اثبات ادعای خود متن‌هایی ارائه نموده‌اند؟ توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: آری، از گذشته دور تا امروز، مخالفان قرآن کریم متن‌هایی ارائه کرده‌اند که برای افراد « غیر متخصص » ممکن است بی‌عیب جلوه کند، اما تاکنون هیچ یک از این متن‌ها در مراکز علمی و تخصصی، مورد قبول واقع <u>نشده</u> است و همگی به فراموشی سپرده شده‌اند.</p>	۹
۳۶	<p>جنبه‌های اعجاز قرآن کریم را فقط نام ببرید. پاسخ: (۱) اعجاز لفظی (۲) اعجاز محتوایی</p>	۱۰
۳۶	<p>از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم، «اعجاز لفظی» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب‌ترین کلمات و عبارت‌ها را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه، معنای مورد نظر را برساند و دل‌های آماده را به سوی حق جذب کند. هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، در می‌یابد که آیات آن با سایر سخن‌ها کاملاً فرق می‌کند و به شیوه‌ای خاص بیان شده است.</p>	۱۱
۳۷ و ۳۸	<p>از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم، «اعجاز محتوایی» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: علاوه بر اعجاز « لفظی »، قرآن کریم از نظر محتوا و مطالب آن ویژگی‌هایی دارد که نشان می‌دهد از قلم هیچ اندیشمندی تراویش نکرده است، چه رسد به شخصی که قبل از آن، چیزی ننوشته و آموزشی ندیده است. این جنبه از اعجاز برای کسانی که زبان قرآن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و درک است.</p>	۱۲
۳۸	<p>کدام جنبه از اعجاز قرآن کریم، برای کسانی که زبان آن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و درک است؟ (۱) اعجاز لفظی (۲) اعجاز محتوایی</p>	۱۳
۳۸ و ۳۹	<p>چهار مورد از ویژگی‌های اعجاز محتوایی را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: (الف) انسجام درونی، در عین نزول تدریجی (ب) تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت (د) ذکر نکات علمی بی‌سابقه (ج) جامعیت و همه جانبه بودن</p>	۱۴
۳۸	<p>آیه شریفه: «أَفَلَا يَنْدَبِرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»؛ با کدام یک از ویژگی‌های اعجاز قرآن کریم، ارتباط معنایی دارد؟ پاسخ) انسجام درونی، در عین نزول تدریجی</p>	۱۵

۳۸	<p>از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم، «انسجام درونی، در عین نزول تدریجی» را شرح دهد.</p> <p>پاسخ: با این که بیش از شش هزار آیه قرآن کریم در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سُخن گفته است، نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و هم‌دیگر را تأیید می‌کنند.</p>	۱۶
۳۸	<p>چرا دانشمندان معمولاً در نوشته‌های گذشته خود «تجدد نظر» می‌کنند و اگر بتوانند، کتاب‌های گذشته خود را «اصلاح» می‌نمایند؟ پاسخ: به دلیل این که آثار و نوشته‌های اولیه آن‌ها با آثار دوران پختگی‌شان «متفاوت» است.</p>	۱۷
۳۸	<p>در هو دوره‌ای از زمان، مجموعه‌ای از افکار، عقاید و آداب و رسوم که از آن به «..... تعییر می‌شود، مردم را کم و بیش تحت تأثیر قرار می‌دهد. پاسخ: «فرهنگ»</p>	۱۸
۳۸	<p>از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم، «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: فرهنگ مردم حجază، آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک‌آلود بود. با وجود این، قرآن کریم نه تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون «عدالت‌خواهی»، «علم‌دوستی»، «معنویت» و «حقوق برابر انسان‌ها» سُخن گفته است.</p>	۱۹
۳۸	<p>از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم، «جامعیت و همه‌جانبه بودن آن» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: با وجود این که قرآن کریم حدود پانزده قرن پیش نازل شده، در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال به آن نیاز دارد، سُخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است. این کتاب، فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سُخن نمی‌گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت‌های اجتماعی و رابطه‌ای با انسان‌های دیگر سُخن می‌گوید و برنامه‌ای جامع و همه جانبه را در اختیارش قرار می‌دهد.</p>	۲۰
۳۹	<p>حدیث امام باقر(ع) که در آن می‌فرمایند: «خداؤند آن‌چه را که امّت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش - قرآن - آورده است.» به کدام یک از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن اشاره دارد؟</p> <p>(۱) ذکر نکات علمی بی‌سابقه ☐</p> <p>(۲) انسجام درونی، در عین نزول تدریجی ☒</p> <p>(۳) تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت ☐</p>	۲۱
۳۹	<p>منظور از «آن‌چه مورد نیاز و احتیاج» در حدیث امام باقر (ع) که می‌فرمایند: خداوند آن‌چه را که امّت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش - قرآن - آورده است.» چیست؟ پاسخ: نیازها و احتیاج‌های مربوط به «برنامه زندگی» و «هدایت انسان‌ها» است. یعنی، همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آن‌ها فرستاده شده‌اند.</p>	۲۲
۳۹	<p>اشارة کردن قرآن به نکات علمی در جامعه‌ای که در آن علم و دانش جایگاهی نداشت، گویای چیست؟</p> <p>پاسخ: آن است که این کتاب الهی، بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سُخن گفته و ذکر نکات علمی بی‌سابقه، فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی «خداؤند متعال».</p>	۲۳
۳۹	<p>دو مورد از نکات علمی بی‌سابقه، که در قرآن کریم ذکر شده‌اند را فقط نام ببرید.</p> <p>پاسخ: (۱) نیروی جاذبه (۲) انبساط جهان</p>	۲۴

۳۹	<p>از نکات علمی بی‌سابقه که در قرآن کریم ذکر شده است، «نیروی جاذبه» را توضیح دهد.</p> <p>پاسخ: تا قبل از قرن هجدهم میلادی دانشمندان فکر می‌کردند که ستارگان به سقف آسمان‌ها چسبیده‌اند و به همین علت نمی‌افتدند. اما قرن‌ها قبل از آن، قرآن کریم از وجود «نیروی جاذبه میان ستارگان» خبر داد و آن را عامل در هم نرفتن ستارگان در یکدیگر معرفی کرد.</p>	۲۵
۳۹	<p>عبارت قرآنی: «خداوند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، بر پا داشته است.» جزء کدام یک از ویژگی‌های محتوایی قرآن کریم است و مبنی کدام موضوع است؟</p> <p>(۱) ذکر نکات علمی بی‌سابقه – انبساط جهان ☐</p> <p>(۲) ذکر نکات علمی بی‌سابقه – نیروی جاذبه ☒</p> <p>(۳) جامعیت و همه جانبه بودن – انبساط جهان ☐</p> <p>(۴) جامعیت و همه جانبه بودن – نیروی جاذبه ☐</p>	۲۶
۳۹	<p>یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم میلادی، کدام نظریه است و کدام آیه، بیانگر آن است؟</p> <p>(۱) نیروی جاذبه – خداوند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، بر پا داشته است ☐</p> <p>(۲) نیروی جاذبه – و آسمان را با قدرت خود برآفرانستیم و همواره، آن را وسعت می‌بخشیم ☐</p> <p>(۳) انبساط جهان – خداوند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، بر پا داشته است ☐</p> <p>(۴) انبساط جهان – و آسمان را با قدرت خود برآفرانستیم و همواره، آن را وسعت می‌بخشیم ☒</p>	۲۷
۳۹	<p>یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی جهان در قرن بیستم میلادی، کدام است؟ آن را شرح دهید.</p> <p>پاسخ: «نظریه انبساط جهان» – بر طبق این نظریه، کهکشان‌ها با سرعت فوق العاده‌ای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند که در نتیجه آن، جهان هستی مدام در حال گسترش و انبساط است. مطلبی که خداوند در قرآن کریم به آن اشاره کرده است «وَالسَّمَاءُ بَيْنَنَا هَا بِأَيْدِٰ إِنَّا لَمُوسِّعُونَ؛ وَآسمان را با قدرت خود برآفرانستیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم.»</p>	۲۸